

**Pedagogicko-organizačné pokyny
na školský rok 2015/2016**

Bratislava 2015

Obsah

ÚVODNÉ SLOVO MINISTRA.....	3
1. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE A POKYNY	5
1.1. Organizácia školského roka.....	5
1.2. Testovanie žiakov 5. ročníka základných škôl	5
1.3. Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka základných škôl	6
1.4. Maturitná skúška.....	6
1.5. Medzinárodné merania	7
1.6. Výchovno-vzdelávací proces.....	7
1.6.1. Znižovanie informačnej nerovnosti	7
1.6.2. Kontrola, efektivita	7
1.6.3. Predčitateľská a čitateľská gramotnosť.....	8
1.6.4. Národnostné menšiny, sociálne znevýhodnené prostredie, cudzinci, diskriminácia	8
1.6.5. Cudzie jazyky	10
1.6.6. Náboženská výchova/etická výchova	11
1.6.7. Globálne vzdelávanie a environmentálna výchova.....	11
1.6.8. Mediálna výchova.....	12
1.6.9. Školské knižnice	12
1.6.10. Zdravý životný štýl	13
1.6.11. Ľudské práva, práva detí.....	14
1.6.12. Bezpečnosť a prevencia	15
1.6.13. Výchovné poradenstvo	15
1.6.14. Deti a žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.....	16
1.6.15. Súťaže	17
1.6.16. Podnikateľské zručnosti.....	18
1.6.17. Finančná gramotnosť	18
1.6.18. Informačné, komunikačné a iné technológie	19
1.6.19. Výzvy na podávanie žiadostí o poskytnutie finančných prostriedkov.....	19
2. ŠKOLY	20
2.1. Materské školy.....	20
2.2. Základné školy.....	22
2.3. Stredné školy	24
2.3.1. Systém duálneho vzdelávania.....	25
2.4. Školská integrácia.....	25
2.5. Špeciálne školy, špeciálne triedy	27
2.6. Základné umelecké školy	29

ÚVODNÉ SLOVO MINISTRA

Vážení pedagógovia, odborní zamestnanci škôl a školských zariadení,
riaditelia,
milí čitatelia,

nový školský rok prináša zakaždým veľa výziev, plánov a zámerov na skvalitnenie vzdelávania v našich školách. Spolu s nimi Vám chceme ponúknuť, tak ako po minulé roky, významnú pomôcku pre Vašu prácu - Pedagogicko-organizačné pokyny na školský rok 2015/2016. Určená je Vám - školám, školským zariadeniam, odborom školstva na okresných úradoch v sídle krajov, Štátnej školskej inšpekcii, ako aj zriaďovateľom škôl a školských zariadení. Teda každému, kto hľadá tie najdôležitejšie informácie a údaje o školách a školských zariadeniach, o organizácii školského roka, legislatíve, ale aj o novinkách vo výchove a vzdelávaní.

Zmeny v novom školskom roku súvisia najmä s inováciou štátnych vzdelávacích programov materských škôl, základných škôl, základných umeleckých škôl a gymnázií. Vychádzali sme pritom aj z Vašich skúseností z praxe. Návrhy, ktoré ste považovali za prínosné pre skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu, boli v tomto procese dôležité. Inovovaný Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách sa v tomto školskom roku zavedie do praxe prostredníctvom školských vzdelávacích programov len v materských školách zaradených do jeho pilotného overovania. V ústrety sme vyšli aj základným školám, ktoré si už v tomto školskom roku budú môcť zvoliť rozdelenie vyučovacích predmetov buď po ročníkoch alebo po celých stupňoch vzdelávania. Okrem toho budú počtom vyučovacích hodín posilnené prírodovedné predmety a žiakom na 1. stupni základnej školy pribudne nový predmet prvouka. Povinným cudzím jazykom zostáva naďalej anglický jazyk. Zmenou však je, že žiaci už nebudú mať druhý cudzí jazyk povinný, ale voliteľný. V snahe orientovať našich žiakov na nadobúdanie praktických zručností už na základnej škole, sme posilnili vyučovacie predmety pracovné vyučovanie a techniku. Zmeny budú nabiehať postupne od 1. a 5. ročníka základných škôl.

Okrem toho v novembri čaká žiakov 5. ročníka už na všetkých základných školách testovanie z predmetov slovenský jazyk a literatúra, maďarský jazyk a literatúra a matematika. Jeho cieľom je vstupné hodnotenie vedomostí a zručností žiakov na začiatku 2. stupňa a ich monitorovanie v celoštátnom meradle. Testovanie poskytne spätnú väzbu školám o tom, ako pripravili žiakov na prechod z 1. na 2. stupeň. Zároveň bude vstupnou informáciou pre učiteľov na 2. stupni, ako postupovať v ďalšom výchovno-vzdelávacom procese.

V stredných odborných školách sa bude postupne zavádzať odborná príprava žiakov v systéme duálneho vzdelávania. Ide o prepojenie škôl s firmami, ktoré začnú pripravovať svojich žiakov na povolanie podľa konkrétnych potrieb a požiadaviek zamestnávateľa. Žiakov tak čaká praktické vyučovanie v podniku, pričom teoretické vedomosti im poskytne škola. Ďalšou novinkou bude možnosť získať motivačné štipendium podľa dosiahnutého priemerného študijného prospechu v tých odboroch vzdelávania, po ktorých je dopyt na trhu práce.

Sme radi, a je to dôležité, že aj tento rok si budú môcť pedagogickí aj odborní zamestnanci v rámci svojho profesijného rozvoja prehľbovať a rozširovať profesijné kompetencie prostredníctvom akreditovaných vzdelávacích programov. Ich zoznam pravidelne aktualizujeme na webovej stránke ministerstva. V kontinuálnom vzdelávaní pripravujeme aj niektoré zmeny, o ktorých Vás budeme vopred informovať.

Vážení pedagógovia, milí čitatelia, verím, že zmeny, ktoré prinesie školský rok 2015/2016, dokážu prispieť k naplneniu čo najviac našich spoločných očakávaní – a že aj táto publikácia bude pritom dobrým pomocníkom.

Juraj Draxler, v. r.
minister školstva, vedy, výskumu a športu SR

1. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE A POKYNY

1.1. Organizácia školského roka

1. Školský rok sa začína 1. septembra 2015. Školské vyučovanie sa začína **2. septembra 2015** (streda).
Školské vyučovanie v prvom polroku školského roka sa končí **29. januára 2016** (piatok).
2. Školské vyučovanie v druhom polroku sa začne **2. februára 2016** (utorok) a končí sa **30. júna 2016** (štvrtok).
3. Termíny školských prázdnin (okrem materských škôl) do roku 2018 sú uvedené v **prílohe č. 1**.
4. **V školskom roku 2015/2016** bude v období školského vyučovania spolu **191 vyučovacích dní, 43** sobôt a nediel', **24** dní prázdnin (z ktorých 6 dní pripadne na sviatky) a ďalšie 3 voľné dni sviatkov. Obdobie školských prázdnin (letné prázdniny) bude trvať **64** dní.
5. Podrobnosti o organizácii výchovno-vzdelávacej činnosti a prevádzke materskej školy počas školských prázdnin ustanovuje § 2 ods. 6 vyhlášky č. 306/2008 Z. z. o materskej škole. Prevádzka každej materskej školy, **bez ohľadu na jej zriaďovateľa**, sa v čase letných prázdnin prerušuje **nepretržite najmenej na tri týždne**. V miestach, kde je niekoľko materských škôl jedného zriaďovateľa, informuje riaditeľ zákonných zástupcov o možnosti dochádzky detí do niektorej z nich (vopred určenej).

1.2. Testovanie žiakov 5. ročníka základných škôl

1. Testovanie žiakov 5. ročníka základných škôl (Testovanie 5-2015 alebo T5-2015) sa uskutoční **25. novembra 2015** (streda) na všetkých základných školách Slovenskej republiky z predmetov slovenský jazyk a literatúra, maďarský jazyk a literatúra a matematika.
2. Cieľom Testovania 5-2015 je vstupné hodnotenie žiackych vedomostí a zručností na začiatku vzdelávacieho stupňa ISCED 2. T5-2015 poskytne školám spätnú väzbu, ako pripravili žiakov na prechod z ISCED 1 na vzdelávací stupeň ISCED 2 a bude vstupnou informáciou pre učiteľov na stupni ISCED 2 pre zlepšovanie vzdelávania žiakov a skvalitňovanie vyučovania. Zároveň bude slúžiť na monitorovanie stavu vedomostí a zručností žiakov pri výstupe z ISCED 1 v celoštátnom meradle.
3. Za prípravu a metodické riadenie priebehu testovania zodpovedá Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania (ďalej len „NÚCEM“). Za organizačné zabezpečenie testovania zodpovedá riaditeľ školy. Kontrolu objektivity testovania vykonávajú zamestnanci Štátnej školskej inšpekcie (ďalej len „ŠŠI“) a odborov školstva okresných úradov v sídle kraja (ďalej len „OŠ OÚ“). S cieľom zvýšiť objektivitu priebehu testovania riaditelia základných škôl na základe poverenia OŠ OÚ poveria úlohou externého dozoru pedagogických zamestnancov iných základných škôl, ktorí nemajú aprobáciu na testované predmety.
4. Na vybraných základných školách sa v mesiacoch **máj a október 2015** uskutoční pilotné overovanie testovacích nástrojov pre Testovanie 5.
5. Informácie o Testovaní 5-2015 sú zverejnené na www.nucem.sk.

1.3. Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka základných škôl

1. Celoslovenské testovanie žiakov 9. ročníka základných škôl (okrem žiakov s mentálnym postihnutím) pod názvom Testovanie 9–2016 sa uskutoční **6. apríla 2016** (streda) z predmetov matematika, slovenský jazyk a literatúra, maďarský jazyk a literatúra, ukrajinský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra.
2. Náhradný termín testovania sa uskutoční **19. apríla 2016** (utorok).
3. Cieľom testovania je získať prehľad o výkonoch žiakov na výstupe zo stupňa ISCED 2, porovnať ich výkony v testoch a poskytnúť školám spätnú väzbu a komplexnejší prehľad o testovaných predmetoch, ktorý môže pomôcť pri skvalitňovaní vzdelávania. Výsledok žiaka slúži ako podklad pre prijímacie skúšky na stredné školy.
4. Za prípravu a metodické riadenie priebehu testovania zodpovedá NÚCEM. Za organizačné zabezpečenie testovania zodpovedá riaditeľ školy. Kontrolu objektivity testovania vykonajú zamestnanci ŠŠI a OŠ OÚ. S cieľom zvýšiť objektivitu priebehu testovania riaditelia základných a stredných škôl na základe poverenia OŠ OÚ poveria úlohou externého dozoru pedagogických zamestnancov iných základných škôl, ktorí nemajú aprobáciu na testované predmety.
5. Na vybraných základných školách sa v období **február 2016 a máj 2016** uskutoční pilotné overovanie testovacích nástrojov pre Testovanie 9.
6. Informácie o Testovaní 9-2016 sú zverejnené na www.nucem.sk.

1.4. Maturitná skúška

1. Riadny termín externej časti maturitnej skúšky a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky bude v predmetoch:
  - a) slovenský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra dňa **15. marca 2016** (utorok),
  - b) anglický jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, francúzsky jazyk, španielsky jazyk, taliansky jazyk dňa **16. marca 2016** (streda),
  - c) matematika dňa **17. marca 2016** (štvrtok),
  - d) maďarský jazyk a literatúra, ukrajinský jazyk a literatúra dňa **18. marca 2016** (piatok).
2. Za prípravu a metodické riadenie priebehu externej časti maturitnej skúšky a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky zodpovedá NÚCEM. Distribúciu zásielok s testami zabezpečí príslušný OŠ OÚ. Za organizačné zabezpečenie testovania v jednotlivých školách zodpovedá riaditeľ školy.
3. Príslušné OŠ OÚ určia termíny internej časti maturitnej skúšky, okrem písomnej formy, jednotlivým stredným školám v ich územnej pôsobnosti v čase od **23. mája 2016 do 10. júna 2016**.
4. Náhradný termín externej časti maturitnej skúšky a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky sa uskutoční v termíne **12. – 15. apríla 2016**. Dni konania náhradného termínu pre jednotlivé predmety určí NÚCEM na základe počtu prihlásených žiakov a zverejní ich najneskôr 1. apríla 2016.
5. Opravný termín externej časti maturitnej skúšky a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky pre školský rok 2014/2015 sa uskutoční v termíne **3. – 8. septembra 2015**. Dni konania opravného termínu pre jednotlivé predmety určí NÚCEM na základe počtu prihlásených žiakov a zverejní ich najneskôr 31. júla 2015.
6. Opravný termín externej časti maturitnej skúšky a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky pre školský rok 2015/2016 sa uskutoční v termíne **6. – 9. septembra 2016**. Dni

pravidelnej účasti dieťaťa v takomto programe). Riaditeľ školy môže rozhodnúť o odklade začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky dieťaťa alebo o jeho zaradení do nultého ročníka aj na návrh materskej školy, a to na základe odporúčenia školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Za dôvod zaradenia dieťaťa do nultého ročníka sa nepovažuje nezabezpečenie priestorov na výchovno-vzdelávaciu činnosť v materskej škole zriaďovateľom. K rozhodnutiu riaditeľa školy je nevyhnutná žiadosť zákonného zástupcu dieťaťa.

12. Pre učiteľov slovenského jazyka a literatúry a ostatných vyučovacích a cudzích jazykov je k dispozícii časopis Jazyk a literatúra. Časopis ponúka priestor pre publikovanie článkov a štúdií domácim odborníkom a učiteľom zameraným na problematiku vyučovania jazykov (materinské, vyučovacie a cudzie) a literatúry na všetkých stupňoch vzdelávania a s tým súvisiacu reflexiu výsledkov výskumu v danej oblasti. V digitálnej forme je prístupný na webovom sídle ŠPÚ www.statpedu.sk.

2.3. Stredné školy

1. Podporovať vznik a činnosť žiackych školských rád, ich aktívnu participáciu na organizovaní života školy a na tvorbe a dodržiavaní školského poriadku. Odporúčame riaditeľom stredných škôl podporovať vznik a fungovanie žiackych školských rád, ako praktického nástroja učenia sa demokracii. Viac informácií o zriaďovaní a fungovaní žiackych školských rád, ako aj ďalšie metodické materiály pre koordinátorov žiackych školských rád sú zverejnené na www.iuventu.sk.
2. Pre učiteľov slovenského jazyka a literatúry a ostatných vyučovacích a cudzích jazykov je k dispozícii časopis Jazyk a literatúra. Časopis ponúka priestor pre publikovanie článkov a štúdií domácim odborníkom a učiteľom zameraným na problematiku vyučovania jazykov (materinské, vyučovacie a cudzie) a literatúry na všetkých stupňoch vzdelávania a s tým súvisiacu reflexiu výsledkov výskumu v danej oblasti. Nájdete ho na webovom sídle ŠPÚ www.statpedu.sk.
3. Riaditeľom stredných odborných škôl sa odporúča dôsledne a v dostatočnom časovom predstihu predkladať stavovským organizáciám a profesijným organizáciám na vyjadrenie obsah odbornej zložky maturitnej skúšky, obsah záverečnej skúšky a obsah absolventskej skúšky.
4. ŠVP pre odborné vzdelávanie a prípravu pre jednotlivé skupiny odborov vzdelávania stredných odborných škôl, dodatky, ktorými sa menia ŠVP pre odborné vzdelávanie a prípravu pre jednotlivé skupiny odborov vzdelávania stredných odborných škôl metodika tvorby ŠkVP pre stredné odborné školy a vzorové ŠkVP sú zverejnené na www.siov.sk.
5. ŠVP pre konzervatóriá sú zverejnené na www.siov.sk/statne-vzdelavacie-programy-platne-od-192013/21652s.
6. Normatívy materiálno-technického a priestorového zabezpečenia pre učebné odbory a študijné odbory stredných odborných škôl sú zverejnené na webovom sídle ŠIOV www.siov.sk.
7. Zoznam študijných a učebných odborov stredných odborných škôl, ktoré sa budú experimentálne overovať v školskom roku 2015/2016 a ktorých experimentálne overovanie bude úspešne ukončené dňa 31. augusta 2015, je zverejnený na www.minedu.sk.
8. Zoznam študijných a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce, Zoznam študijných a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce a Zoznam študijných odborov a učebných odborov, v ktorých sa odborné vzdelávanie a príprava poskytuje len v jednej strednej odbornej škole na celom území Slovenskej republiky je zverejnený na www.minedu.sk.

9. ŠIOV vydáva Informačný bulletin, určený pre stredné odborné školy. Bulletin vychádza elektronicky a na webovej stránke www.siov.sk.
10. Inovovaný Štátny vzdelávací program pre gymnáziá (ISCED 3A) schválený pod číslom 2015-7846/10840:1-10B0 s platnosťou od 1. septembra 2015 začínajúc 1. ročníkom štúdia pre gymnáziá so štvorročným štúdiom a päťročným štúdiom a 1. ročníkom štúdia a 5. ročníkom štúdia pre gymnáziá s osemročným štúdiom je zverejnený na webovom sídle MŠVVaŠ SR www.minedu.sk a na webovom sídle ŠPÚ www.statpedu.sk.

2.3.1. Systém duálneho vzdelávania

1. Dňa 1. apríla 2015 nadobudol účinnosť nový zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov s cieľom umožniť plynulý prechod zo vzdelávania na trh práce a zvýšiť uplatniteľnosť absolventov stredných odborných škôl na trhu práce, ktorý od školského roku 2015/2016 umožňuje prípravu žiakov v systéme duálneho vzdelávania.
2. Stredným odborným školám sa odporúča vytvárať partnerstvá so zamestnávateľmi na účely prípravy žiakov na budúce povolanie, povolania a odborné činnosti v systéme duálneho vzdelávania.
3. V systéme duálneho vzdelávania musí stredná odborná škola uzavrieť so zamestnávateľom písomnú zmluvu o duálnom vzdelávaní, ktorej predmetom je záväzok zamestnávateľa poskytovať žiakom praktické vyučovanie na svoje náklady a zodpovednosť a záväzok strednej odbornej školy organizovať odborné vzdelávanie a prípravu v systéme duálneho vzdelávania.
4. Po uzatvorení zmluvy o duálnom vzdelávaní zamestnávateľ a stredná odborná škola zverejnia na svojich webových sídlach oznámenie o možnosti absolvovať odborné vzdelávanie a prípravu v príslušnom študijnom odbore alebo v príslušnom učebnom odbore v systéme duálneho vzdelávania.
5. Po ukončení prijímacieho konania stredná odborná škola doručí zamestnávateľovi, s ktorým má uzatvorenú zmluvu o duálnom vzdelávaní, zoznam prijatých a zapísaných žiakov, ktorí priložili k prihláške na vzdelávanie potvrdenie o odbornom vzdelávaní a príprave žiaka v systéme duálneho vzdelávania, v rozsahu meno, priezvisko a dátum narodenia.
6. Stredné odborné školy vytvárajú ŠkVP pre odborné vzdelávanie a prípravu v spolupráci so zamestnávateľom, s ktorým majú uzatvorenú zmluvu o duálnom vzdelávaní.
7. Stredné odborné školy môžu predkladať zamestnávateľovi, s ktorým majú uzatvorenú zmluvu o duálnom vzdelávaní, návrhy na zmenu alebo doplnenie vzorového učebného plánu pre príslušný študijný odbor alebo vzorového učebného plánu pre príslušný učebný odbor a vzorových učebných osnov pre jednotlivé odborné vyučovacie predmety príslušného študijného odboru alebo vzorových učebných osnov pre jednotlivé odborné vyučovacie predmety príslušného učebného odboru.

2.4. Školská integrácia

1. Dieťa a žiak so zdravotným znevýhodnením alebo nadaním v materskej, základnej alebo strednej škole môže byť vzdelávaný formou školskej integrácie, ak mu príslušné poradenské zariadenie po diagnostických vyšetreniach vydalo písomné vyjadrenie k školskému začleneniu (školskej integrácii) na základe diagnostikovaných ŠVVP.
2. Dieťa so zdravotným znevýhodnením, individuálne začlenené v bežnej triede, sa vzdeláva podľa IVP len vtedy, ak je to vzhľadom na jeho zdravotné znevýhodnenie potrebné. IVP vypracúva škola v spolupráci so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

3. O prijatí dieťaťa alebo žiaka do školy, vrátane dieťaťa alebo žiaka so ŠVVP, rozhoduje podľa § 5 zákona č. 596/2003 Z. z. riaditeľ školy. Ak sa ŠVVP dieťaťa alebo žiaka prejavia v priebehu jeho školskej dochádzky a je potrebná zmena formy vzdelávania, po splnení predpísaných náležitostí k zmene formy vzdelávania, riaditeľ školy ďalšie rozhodnutie o prijatí žiaka do školy nevydáva.
4. Pri vypracúvaní IVP pre deti a žiakov so ŠVVP sa školám odporúča spolupracovať s poradenským zariadením, ktoré žiaka diagnostikovalo; na uvedený účel je možné využívať tiež služby, ktoré poskytuje Detské centrum Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie, s vedomím poradenského zariadenia, v ktorom je dieťa/žiak evidovaný.
5. Pri vypracúvaní IVP pre žiakov s mentálnym postihnutím integrovaných v bežnej triede základnej školy je potrebné vychádzať z rámcového obsahu vzdelávania špeciálnej základnej školy príslušného variantu, t. j. učivo v závislosti na stupni mentálneho postihnutia žiaka redukovať. Učebný plán integrovaných žiakov je rovnaký ako ostatných žiakov triedy; žiaci môžu absolvovať aj vyučovací predmet cudzí jazyk, pričom sa na nich kladú primerané nároky. V predmetoch výchovno-estetického zamerania je možné vzdelávať týchto žiakov podľa obsahu vzdelávania žiakov bežnej triedy.
6. Pri hodnotení žiakov s mentálnym postihnutím vzdelávaných v školskej integrácii v bežnej triede základnej školy sa postupuje podľa Metodických pokynov na hodnotenie žiakov s mentálnym postihnutím podľa príslušného variantu.
7. Žiakov s mentálnym postihnutím a žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami vzdelávaných v školskej integrácii v bežnej triede základnej školy je možné hodnotiť aj slovným komentárom o dosiahnutých vzdelávacích výsledkoch bez vyjadrenia stupňov klasifikácie prospechu. Ak sú títo žiaci v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikovaní, dostávajú rovnaké vysvedčenie ako ostatní žiaci; v doložke vysvedčenia žiakov s mentálnym postihnutím sa uvedie informácia o variante (variant A, B alebo C), v ktorom bol žiak vzdelávaný.
8. Celkové hodnotenie žiakov s mentálnym postihnutím vo všetkých ročníkoch základnej školy sa na konci prvého a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje slovami „prospel“ alebo „neprospel“.
9. Ak sa v priebehu školského roka prejaví, že výchovno-vzdelávacie výsledky žiaka so zdravotným znevýhodnením vzdelávaného v školskej integrácii, ktorého IVP zahŕňa aj úpravu obsahu vzdelávania niektorého vyučovacieho predmetu, nie sú uspokojivé a žiak nespĺňa potrebné kritériá na jeho súhrnné hodnotenie lepším klasifikačným stupňom ako nedostatočný, je potrebné neodkladne prehodnotiť a upraviť obsah, resp. formu jeho vzdelávania v súčinnosti so špeciálnym pedagógom a psychológom. Takýto žiak nemá opakovať ročník z tých vyučovacích predmetov, v ktorých majú na jeho neúspešnosť vplyv dôsledky jeho diagnózy. Ak sa na prospechu žiaka okrem jeho zdravotného znevýhodnenia podieľa významnou mierou viac faktorov, žiaka je možné hodnotiť aj stupňom nedostatočný. Žiadny všeobecne záväzný právny predpis neurčuje, že žiak vzdelávaný v školskej integrácii nemôže opakovať ročník.
10. Metodické usmerňovanie pri výchove a vzdelávaní detí a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním vzdelávaných v školskej integrácii zabezpečuje Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie (ďalej len „VÚDPaP“). Príslušná dokumentácia je zverejnená na www.vudpap.sk, v menu informácie pre pedagógov.
11. Riaditeľom škôl sa odporúča v spolupráci so zriaďovateľom zabezpečovať personálne, priestorové a materiálno-technické podmienky na vzdelávanie detí a žiakov v školskej integrácii. Ak škola vzdeláva žiakov v školskej integrácii, je nevyhnutné personálne zabezpečenie poskytovania odborných činností v škole školským špeciálnym pedagógom, školským psychológom, minimálne formou zabezpečenia spolupráce so zariadením výchovného poradenstva a prevencie.

12. Zriaďovatelia a riaditelia škôl, v ktorých sa vzdelávajú žiaci so zdravotným znevýhodnením v školskej integrácii, vytvárajú v rámci svojich možností podmienky na vyučovanie špecifických predmetov, napr. rozvíjanie špecifických funkcií, individuálna logopedická intervencia, priestorová orientácia a voliteľné predmety zamerané napr. na rozvíjanie manuálnych zručností a návykov aj v spolupráci s príslušným poradenským zariadením.
13. Žiakovi, ktorý mal z dôvodu zdravotného znevýhodnenia redukovaný obsah vzdelávania, sa táto skutočnosť uvádza v doložke vysvedčenia.
14. V prihláške na vzdelávanie na strednej škole je potrebné uviesť uchádzačovi so zdravotným znevýhodnením alebo intelektovým nadaním, vzdelávanému v školskej integrácii, príslušný kód vzdelávania uchádzača so ŠVVP/zdravotného znevýhodnenia.
15. Nadanie žiaka musí byť preukázané pred zaradením príslušného žiaka do triedy pre žiakov s nadaním alebo pred začatím jeho vzdelávania formou školskej integrácie.
16. Pri vzdelávaní žiakov s nadaním dôsledne postupovať v súlade s § 104 až § 106 zákona č. 245/2008 Z. z. Pri vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním aj v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 307/2008 Z. z. z o výchove a vzdelávaní žiakov s intelektovým nadaním.
17. Zameriť kontrolnú činnosť na žiakov v školskej integrácii, na dodržiavanie odporúčaní poradenského zariadenia pre prácu s nimi a na zohľadňovanie ich potrieb vo výchovno-vzdelávacom procese (využívanie individuálneho prístupu, diferenciacie úloh, kompenzačných pomôcok, alternatívnych spôsobov hodnotenia, sebahodnotenia, zapojenia integrovaných žiakov do vyučovacej hodiny a i.).
18. Odborno-metodickú pomoc pedagogickým zamestnancom pri výchove a vzdelávaní detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením vzdelávaných v školskej integrácii poskytuje ŠPÚ, riadenie a kontrola výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením v špeciálnych školách a začlenených žiakov v bežných a špeciálnych triedach základných a stredných škôl je v kompetencii OŠ OÚ v sídle kraja.
19. Ak nie je potrebné žiaka so zdravotným znevýhodnením vzdelávať podľa IVP, školské zariadenie výchovného poradenstva a prevencie vypracuje konkrétne odporúčania pre učiteľov ako postupovať vo výchovno-vzdelávacom procese.
20. V spolupráci so zriaďovateľmi vytvárať podmienky na predprimárne vzdelávanie detí so zdravotným znevýhodnením, individuálne začlenených detí aj zabezpečením asistenta učiteľa v súlade so zákonom č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov s využitím možnosti viaczdrojového financovania.
21. U žiakov s Aspergerovým syndrómom (alebo s vysokofunkčným autizmom) sledovať možné prejavy predráždenia sociálnymi alebo zmyslovými podnetmi; je možné vypracovať a pružne prispôbovať redukcii prítomnosti žiaka na jednotlivých vyučovacích hodinách jeho aktuálnemu stavu (napr. uplatnenie individuálneho učebného plánu podľa § 26 zákona č. 245/2008 Z. z.); ak je prítomný asistent učiteľa, odporúča sa tiež využívať možnosť pracovať so žiakom v priestoroch mimo triedy.

2.5. Špeciálne školy, špeciálne triedy

1. V špeciálnych triedach základných škôl a v špeciálnych triedach stredných škôl sa vyučuje podľa príslušného vzdelávacieho programu pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a využíva sa pedagogická dokumentácia a pokyny pre školy pre týchto žiakov. Vhodné je prispôbiť rozvrh hodín špeciálnej triedy pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a bežnej triedy v príslušnom ročníku tak, aby žiaci týchto tried boli vzdelávaní spoločne v niektorých vyučovacích predmetoch, napr. výchovno-estetického zamerania.
2. Pri výchove a vzdelávaní žiaka, pre ktorého z rôznych príčin (napr. výrazne nerovnomerná štruktúra schopností, viacnásobné postihnutie, zdravotné postihnutie v kombinácii

s vývinovými poruchami učenia, kombinácia zdravotného znevýhodnenia s nadaním a pod.) nie je postup podľa učebných osnov pre príslušnú školu alebo príslušného ŠkVP optimálny, je vhodné postupovať podľa IVP. Takéto vzdelávanie je potrebné zaznamenať do doložky vysvedčenia, napr. žiak bol vzdelávaný podľa IVP.

3. Vzdelávacie programy pre žiakov s mentálnym postihnutím v rámci disponibilných hodín umožňujú mentálne postihnutým žiakom s narušenou komunikačnou schopnosťou vyučovanie špecifického predmetu Individuálna logopedická intervencia. Obsah vzdelávania tohto predmetu je súčasťou ŠkVP, ktorý je uvedený v učebnom pláne.
4. Vzdelávacie programy pre žiakov s mentálnym postihnutím v rámci voliteľných hodín umožňujú aj vyučovanie cudzieho jazyka. Ak škola bude vyučovať cudzí jazyk, jeho učebné osnovy musia byť súčasťou ŠkVP a predmet musí byť uvedený v učebnom pláne.
5. Do špeciálnych škôl a špeciálnych tried sa neprijímajú intaktní žiaci (žiaci bez zdravotného znevýhodnenia), teda sa neuplatňuje tzv. obrátená integrácia, s výnimkou ak sa jedná o predmet schváleného experimentálneho overovania podľa § 14 zákona č. 245/2008 Z. z.
6. Podmienky a postup na prijatie žiaka do špeciálnej triedy v základnej škole a špeciálnej triedy v strednej škole sú rovnaké ako pre prijatie žiaka do špeciálnej školy; žiaka je možné prijať len na základe preukázateľného zdravotného znevýhodnenia.
7. Zákonný zástupca žiaka so zdravotným znevýhodnením má právo nesúhlasiť so vzdelávaním svojho dieťaťa v triede pre žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo v škole pre žiakov so zdravotným znevýhodnením. Toto právo treba rešpektovať a neodmietat' zaradenie dieťaťa do bežnej školy a bežnej triedy (napríklad na začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky).
8. Ak sa počas školskej dochádzky zistí zmena charakteru zdravotného znevýhodnenia žiaka, alebo jeho zaradenie nezodpovedá charakteru jeho vzdelávacích potrieb, riaditeľ špeciálnej školy navrhne vzdelávanie žiaka v takej škole, ktorej zameranie zodpovedá výchovno-vzdelávacím potrebám žiaka. Preradenie do bežnej školy sa nevylučuje.
9. Žiaci s mentálnym postihnutím vzdelávaní v špeciálnych triedach základných škôl dostávajú vysvedčenia na rovnakých tlačivách ako žiaci špeciálnej základnej školy, žiaci s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi poruchami a mentálnym postihnutím, ako žiaci základnej školy pre žiakov s autizmom, žiaci s iným druhom zdravotného znevýhodnenia v špeciálnych triedach základných škôl a stredných škôl na tlačive určenom pre bežné triedy príslušnej školy.
10. Žiaci s mentálnym postihnutím, žiaci s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami, okrem žiakov odborného učilišťa, sa môžu na konci prvého a druhého polroka na vysvedčení hodnotiť slovným komentárom o dosiahnutých vzdelávacích výsledkoch bez vyjadrenia stupňov klasifikácie.
11. Celkové hodnotenie žiakov s mentálnym postihnutím vo všetkých ročníkoch špeciálnej triedy základnej školy a vo všetkých ročníkoch špeciálnej základnej školy sa na konci prvého a druhého polroka na vysvedčení vyjadruje slovami „prospel“ alebo „neprospel“.
12. V doložke vysvedčenia žiaka, vzdelávaného podľa vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím, sa uvedie príslušný variant (variant A, B alebo C), v ktorom sa žiak vzdeláva.
13. Pri zmene vzdelávacieho variantu žiaka špeciálnej základnej školy sa rozhodnutie o preradení do iného variantu nevydáva. Zmenu variantu uskutočniť k začiatku školského roka, prípadne polroka, po kompletnom diagnostickom vyšetrení ČŠPP a návrhu školy, po prerokovaní s rodičom, resp. zákonným zástupcom.
14. Počas vyučovania dávať žiakom úlohy podporujúce vzájomnú spoluprácu a pomoc, zaraďovať kooperatívne vyučovanie, relaxačné prestávky, rozvíjať sebahodnotenie žiakov, využívať slovné hodnotenie, rozvíjať kompetencie v oblasti digitálnej gramotnosti, používať kompenzačné pomôcky, najmä u žiakov s viacnásobným postihnutím.

15. Žiakom, ktorí sú oslobodení od povinnosti dochádzať do školy a ich vzdelávanie je na základe písomného vyjadrenia lekára a poradenského zariadenia kontraindikáciou k zdravotnému stavu, sa vzdelávanie neposkytuje, pokiaľ na to nepominú dôvody.
16. Zriaďovateľom a riaditeľom škôl pre deti a žiakov so zrakovým postihnutím sa odporúča vytvárať personálne a materiálno-technické podmienky na efektívne uplatňovanie IKT v edukácii detí a žiakov so zrakovým postihnutím a vytvárať optimálne pracovné podmienky autorom a upravovateľom učebníc, učebných textov v Braillovom písme, digitálnej alebo zvukovej úprave.
17. Zriaďovateľom a riaditeľom škôl pre deti a žiakov so sluchovým postihnutím sa odporúča vytvárať personálne a materiálno-technické podmienky na efektívne uplatňovanie IKT v edukácii detí a žiakov so sluchovým postihnutím a vytvárať optimálne pracovné podmienky autorom a upravovateľom učebníc, učebných textov a pracovných zošitov.
18. V záujme skvalitnenia úrovne informovanosti širokej verejnosti o práci špeciálnych škôl odporúčame riaditeľom špeciálnych škôl pravidelne aktualizovať webové sídlo školy. Súčasťou webového sídla školy by mal byť aj ŠkVP, prostredníctvom ktorého majú možnosť rodičia detí a žiakov so zdravotným znevýhodnením získať základné informácie o cieľoch a špecifikách práce príslušnej školy.

2.6. Základné umelecké školy

1. MŠVVaŠ SR schválilo dňa 4. februára 2015 inovovaný Štátny vzdelávací program pre základné umelecké školy pod číslom 2015-6346/5841:1-10A0, ktorý je platný od 1. septembra 2015. Je spracovaný ako jeden dokument pre všetky umelecké odbory základnej umeleckej školy a zverejnený na webovom sídle MŠVVaŠ SR www.minedu.sk a na webovom sídle ŠPÚ www.statpedu.sk.

Nový ŠVP pre základné umelecké školy zahŕňa všetky druhy štúdiá v celom rozsahu § 51 zákona č. 245/2008 Z. z. v jednotlivých umeleckých odboroch (prípravné štúdium, prvá časť a druhá časť I. stupňa základného štúdiá, II. stupeň základného štúdiá, štúdium pre dospelých a rozšírené štúdium).

Dôležitú časť nového ŠVP pre základné umelecké školy tvoria vzdelávacie štandardy v celom rozsahu umeleckých odborov a študijných zameraní obsahujúce aj očakávané výstupy vzdelávania a profily absolventov.

Spracovaná je aj problematika umeleckého vzdelávania žiakov so ŠVVP v základnej umeleckej škole.

Vypracované sú rámcové učebné plány pre všetky umelecké odbory s tým, že sa umožňuje riaditeľovi školy po prerokovaní s umeleckou radou upraviť učebné plány niektorým žiakom podľa ich schopností a záujmu a podľa regionálnych podmienok a potrieb školy celkovo v rozsahu 30 % vo všetkých povinných vyučovacích predmetoch okrem hlavného predmetu a pružnejšie reagovať aj na špecifické podmienky, v ktorých škola pôsobí. Z organizačných dôvodov sa na elokovaných pracoviskách umožňuje spájanie žiakov do skupín v rámci jednotlivých častí umeleckého vzdelávania v hudobnom odbore v predmete hudobná náuka.

Súčasťou nového ŠVP pre základné umelecké školy sú záväzné normatívy na povinné materiálno-technické a priestorové zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu pre všetky umelecké odbory a podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní.

Umelecké vzdelávanie v základných umeleckých školách sa začne podľa nového ŠVP pre základné umelecké školy uskutočňovať v nadväznosti na ustanovenie § 161 ods. 8 zákona č. 245/2008 Z. z. v školskom roku 2015/2016 v prípravnom štúdiu, v prvej časti prvého stupňa základného štúdiá a v druhej časti prvého stupňa základného štúdiá.

V každom nasledujúcom školskom roku sa bude podľa neho postupovať v príslušnom nasledujúcom ročníku v druhom stupni základného štúdia (výtvarný odbor) a v druhom stupni základného a v štúdiu pre dospelých ostatných umeleckých odborov.

Do obdobia, keď sa rámcové učebné plány nového ŠVP pre základné umelecké školy začnú uplatňovať aj v jednotlivých ročníkoch druhého stupňa základného štúdia a v štúdiu pre dospelých, sa bude na tomto stupni štúdia v hudobnom, tanečnom, výtvarnom a literárno-dramatickom odbore postupovať podľa Učebných plánov pre základnú umeleckú školu, ktoré schválilo MŠVVaŠ SR dňa 22. 12. 2003 pod číslom 11215/2003 s platnosťou od 1. septembra 2004.

V odbore audiovizuálnej a multimediálnej tvorby sa bude na druhom stupni štúdia (od tretieho ročníka) a v štúdiu pre dospelých postupovať podobne podľa rámcových učebných plánov a učebných osnov ŠVP základnej umeleckej školy odboru audiovizuálnej a multimediálnej tvorby, ktoré schválilo MŠVVaŠ SR dňa 11. novembra 2009 pod číslom CD-2009-28028/22244-1:911.

Učebné plány pre hudobný, tanečný, literárno-dramatický a výtvarný odbor základnej umeleckej školy, ktoré schválilo MŠVVaŠ SR dňa 20. augusta 2009 pod číslom CD-2009-27474/21375-1:911 strácajú platnosť dňom 31. augusta 2015.

ŠVP pre základné umelecké školy v Slovenskej republike ISCED 1B – Primárne umelecké vzdelanie a ŠVP základnej umeleckej školy v Slovenskej republike ISCED 2B – Nižšie sekundárne umelecké vzdelanie z 1. 7. 2008 strácajú platnosť dňom 31. augusta 2015.

2. V nadväznosti na nový ŠVP pre základné umelecké školy si školy podľa § 7 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. pripravujú ŠkVP.
3. Podľa požiadaviek na povinné materiálno-technické a priestorové vybavenie výchovno-vzdelávacieho procesu v základných umeleckých školách v spolupráci so zriaďovateľom školy zabezpečia vhodné priestorové a materiálno-technické podmienky umožňujúce realizovať umelecké vzdelávanie v príslušných umeleckých odboroch.
4. Riaditelia základných umeleckých škôl vysielajú učiteľov ako pedagogický sprievod, pozorovateľov alebo ako predsedov a členov odborných komisií a porôt na súťaže, tvorivé dielne a prehliadky formou pracovných ciest.
5. Vedenie škôl má efektívne riadiť a kontrolovať výkon pedagogickej činnosti aj na elokovaných pracoviskách, zamerať sa aj na zvýšenie kvality vedenia pedagogickej a ďalšej dokumentácie, dodržiavanie metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných umeleckých škôl.

2.7. Jazykové školy

1. Oprávnenie vykonávať štátne jazykové skúšky vydáva MŠVVaŠ SR na základe žiadosti jazykovej školy zaradenej v sieti a na základe splnenia podmienok ustanovených vyhláškou Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 321/2008 Z. z. o jazykovej škole.
2. Zoznam jazykových škôl, ktoré majú vydané oprávnenie vykonávať štátne jazykové skúšky, je aktualizovaný a zverejnený na www.minedu.sk.

3. ŠKOLSKÉ ZARIADENIA

1. Aktuálne informácie o výchove a vzdelávaní v školských zariadeniach sú zverejnené na www.minedu.sk v menu Regionálne školstvo – Školské zariadenia a v menu Deti a mládež – Centrá voľného času.
2. Sledovať aktuálne informácie o výchove a vzdelávaní, vzdelávacích programoch, pedagogických dokumentoch a aktualizovaných dokumentoch na www.minedu.sk, www.mpc-edu.sk, www.statpedu.sk, www.siov.sk, www.vudpap.sk a ďalších organizácií.

Podporovať účasť pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov na kontinuálnom vzdelávaní uskutočňovanom prostredníctvom akreditovaných vzdelávacích programov.

3. Školským zariadeniam (predovšetkým školským klubom detí, centrám voľného času a školským internátom) sa v rámci ich aktivít a v spolupráci s dobrovoľníckymi centrami a organizáciami odporúča realizovať dobrovoľnícku činnosť v ich okolí.

3.1. Školské výchovno-vzdelávacie zariadenia

3.1.1. Školský klub detí

1. Skvalitnením spolupráce so základnou školou a zriaďovateľmi sa odporúča umožniť deťom zo SZP pravidelne navštevovať školské kluby detí s cieľom podporovať ich adaptáciu na školu a rozvíjať cieľavedomú a systematickú prípravu na vyučovanie.
2. Na skvalitnenie využívania voľného času odporúčame ustanoviť v školských kluboch detí, ktoré sú súčasťou základnej školy, kariérovú pozíciu – koordinátor voľného času.
3. Pri tvorbe výchovných programov využívať vzorový výchovný program zverejnený na www.minedu.sk/skolske-zariadenia.
4. Odporúčame využívať možnosť predkladať projekty v rámci Programov pre mládež na roky 2014 – 2020. Informácie na www.iuventa.sk.

3.1.2. Centrum voľného času

1. V rámci metodickej činnosti centier voľného času (ďalej len „CVC“) využívať možnosť akreditovať si vzdelávacie programy prostredníctvom Akreditačnej komisie pre špecializované činnosti v oblasti práce s mládežou, zriadenej podľa zákona č. 282/2008 Z. z. o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 375/2013 Z. z. Príslušné informácie sú zverejnené na www.iuventa.sk v časti Legislatíva - Akreditačná komisia.
2. CVC sa odporúča využívať odbornú pomoc a poradenstvo Tematických centier mládeže (ďalej len „TCM“) v krajských mestách, okrem Bratislavy, ktoré vznikli ako súčasť Národného projektu PRAKTIK – Praktické zručnosti cez neformálne vzdelávanie v práci s mládežou, ktorý realizuje IUVENTA a je spolufinancovaný z operačného programu Vzdelávanie. Každé TCM má svoju prioritnú tému, v rámci ktorej boli vytvorené vzdelávacie programy pre pracovníkov s mládežou a mládežníckych vedúcich a inovatívne programy zážitkového učenia pre deti a mládež. Zároveň v danej téme funguje TCM ako znalostné centrum a vytvára priestor na prepájanie subjektov v oblasti práce s mládežou. Podrobnejšie informácie a kontakty nájdete na www.projektpraktik.sk.
3. Pravidelná výchovno-vzdelávacia činnosť v záujmových útvaroch CVC sa vykonáva v súlade s výchovným programom centra a podľa rozvrhu týždennej činnosti. Frekvencia vykonávanej záujmovej činnosti, jej obsahu a počtu členov je zaznamenávaná v zázname o práci v záujmovom útvare vychovávateľom.
4. V rámci kontrolnej činnosti venovať systematickú pozornosť organizácii a výkonu pravidelnej záujmovej činnosti záujmových útvarov podľa rozvrhu týždennej činnosti, zamerať pozornosť na aktuálne a pravidelné vedenie záznamov o práci v záujmovom útvare.
5. Počet účastníkov v záujmovom útvare sa zohľadňuje a odvíja od:
  - a) formy záujmovej činnosti,
  - b) druhu záujmovej činnosti s dôrazom na dodržiavanie bezpečnosti,
  - c) veku a stavu účastníkov.

6. Odporúčame využívať možnosť predkladať projekty v rámci Programov pre mládež na roky 2014 – 2020. Informácie na www.minedu.sk v menu Deti a mládež - Financovanie práce s deťmi a mládežou a www.iuventu.sk.
7. CVČ odporúča v rámci výchovno-vzdelávacej činnosti spolupracovať s dobrovoľníckymi centrami a organizáciami v ich pôsobnosti.
8. Pri organizovaní okresných kôl školských súťaží a olympiád dôsledne dodržiavať počty žiakov jednotlivých kategórií, uvedených v § 11 ods. 7 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o znení a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
9. Podporovať vytváranie bezpečných priestorov a vhodných materiálno-technických podmienok pre vzdelávanie detí a žiakov v čase mimo vyučovania.

3.1.3. Školský internát

1. V komplexnej výchovno-vzdelávacej činnosti školských internátov sa odporúča systémovo uplatňovať tvorivo-humanistický model výchovy a vzdelávania, v centre pozornosti ktorého je žiak, jeho potreby a záujmy, a to v primeranom pomere s jeho vedením k zodpovednosti za svoj vlastný rozvoj.
2. Rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov s orientáciou na rozvoj ich osobnosti, s cieľom pripraviť ich na aktívny život v otvorenej informačnej a multikultúrnej spoločnosti.
3. Zvýšenú pozornosť venovať zdravému životnému štýlu, prevencii obezity a pohybovým aktivitám.
4. Podporovať účasť vychovávateľov na kontinuálnom vzdelávaní uskutočňovanom prostredníctvom akreditovaných vzdelávacích programov.
5. Odporúča sa ubytovávať študentov vysokých škôl v školských internátoch len po ubytovaní všetkých žiakov stredných škôl.

3.2. Špeciálne výchovné zariadenia

1. Venovať zvýšenú pozornosť prevencii šikanovania vytváraním atmosféry dôvery a podmienok na získavanie podnetov od detí.
2. Pri vytváraní záujmových útvarov zohľadňovať individualitu a záujmy detí, ponúknuť deťom voľnočasové aktivity vo väčšom rozsahu nielen počas voľných dní, ale aj v pracovných dňoch.
3. Pri reedukácii uprednostňovať pozitívnu motiváciu detí vedúcu k osvojeniu systému sebaregulácie, vytvárať alternatívne spôsoby odmeňovania detí, nielen bodovanie.
4. V reedukačných centrách a diagnostických centrách postupovať podľa individuálnych reedukačných programov, vypracovaných po uplynutí prvého mesiaca pobytu dieťaťa (§ 14 vyhlášky MŠ SR č. 323/2008 Z. z. o špeciálnych výchovných zariadeniach).
5. Zamerať sa na realizáciu účinných opatrení na posilnenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a zamestnancov špeciálnych výchovných zariadení v zmysle platnej legislatívy, s cieľom eliminovať agresivitu.
6. Vykonávať reedukáciu v prostredí, približujúcom sa rodinnému prostrediu, podľa možností v úzkej spolupráci s rodinou a kvalifikovanými odborníkmi, napr. so sociálnou kuratelou.
7. Posilniť spoluprácu odborníkov s rodičmi detí s cieľom sanácie rodiny a aktívneho zapojenia rodičov detí do reedukačného procesu.
8. Priebežne poskytovať zriaďovateľom aktuálne informácie o voľných lôžkových kapacitách v diagnostických centrách a reedukačných centrách v zmysle potrieb pri bezodkladnom umiestňovaní detí v súlade s ich potrebami.

9. V súvislosti s periodickými návštevami Európskeho výboru na zabránenie mučeniu a neľudskému, či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu (CPT) klásť dôraz na dôkladné dodržiavanie príslušných predpisov a na požiadavky vyplývajúce z Európskeho dohovoru na zabránenie mučeniu a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania (oznámenie č. 26/1995 Z. z.), ktorý je dostupný na stránke www.slovlex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/26/20020301.
10. Systematicky zdokonaľovať praktické výchovné zručnosti zamestnancov špeciálnych výchovných zariadení formou dlhodobých výcvikov v skupinovom poradenstve a v skupinových formách práce s deťmi a mládežou, ohrozenou sociálnou patológiou.
11. V rámci celoročnej činnosti liečebno-výchovných sanatórií sa odporúča poskytovať 3 až 12-mesačné pobyty pre deti a žiakov s poruchami učenia a/alebo poruchami pozornosti. Odporúča sa klásť zvýšený dôraz na spoluprácu s rodičmi/zákonnými zástupcami a realizovať spoločné reedukačno-rekondičné pobyty pre deti a rodičov/zákonných zástupcov.

3.3. Školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie

1. Pri psychologickej diagnostike dieťaťa/žiaka zo SZP odporúčame zväžiť načasovanie diagnostikovania dosiahnutej vývinovej úrovne dieťaťa, používať metodologicky relevantné psychodiagnostické metodiky a zvoliť testovanie s rešpektovaním jazykových a kultúrnych špecifik týchto detí a v správe z vyšetrenia uvádzať odporúčania pre edukačný proces v materskej škole a v základnej škole.
2. Vyšetrenie školskej spôsobilosti detí, ktoré svoj oneskorený vývin majú na základe SZP, z ktorého pochádzajú, vykonáva podľa § 132 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. CPPPaP.
3. Pri posudzovaní školských schopností detí zo SZP a pri ich zaradovaní do základnej školy postupovať podľa usmernenia „Postup centier pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie pri posudzovaní školských schopností detí zo sociálne znevýhodneného prostredia a pri ich zaradovaní do základnej školy“, ktoré je zverejnené na www.minedu.sk/data/files/2986_usmernenie.pdf.
4. Pri zisťovaní školskej spôsobilosti detí venovať osobitnú pozornosť deťom zo SZP, najmä deťom z marginalizovaných komún. Ak sa vyšetrením zistí, že dieťa nedosiahlo školskú spôsobilosť z dôvodu SZP, nenavštevuje materskú školu a nie je predpoklad dosiahnutia školskej spôsobilosti v období odkladu školskej dochádzky cieľovými postupmi (napr. pravidelnou dochádzkou do materskej školy, stimulačnými a rozvíjajúcimi programami), je vhodnejším postupom zaradenie dieťaťa do nultého ročníka alebo využitie ďalších foriem výchovy a vzdelávania. Odporúčame sledovať deti s odkladom začiatku plnenia povinnej školskej dochádzky a pred ich zaškolením vykonať kontrolné psychologické vyšetrenie.
5. V prípade, že pri určení diagnózy dieťaťa alebo inej odbornej intervencii sa využíva spolupráca zamestnancov obidvoch typov poradenských zariadení, písomné vyjadrenie pre potreby školy vydáva riaditeľ toho poradenského zariadenia, ktoré má dieťa vo svojej starostlivosti podľa príslušných ustanovení zákona č. 245/2008 Z. z., vrátane nešťátneho poradenského zariadenia zaradeného v sieti.
6. OŠ OÚ vytvárajú podmienky na pôsobenie ČŠPP ako zdrojových centier a terénnych špeciálnych pedagógov a podporujú vzájomnú spoluprácu odborných zamestnancov CPPPaP a ČŠPP, vrátane nešťátnych poradenských zariadení zaradených v sieti vo svojej územnej pôsobnosti.
7. Pri poskytovaní odbornej činnosti uplatňovať odborné metódy a postupy, ktoré sú zlučiteľné so psychologickou, špeciálnopedagogickou a liečebnopedagogickou činnosťou, vykonávanou v poradenských zariadeniach.

8. Pri poskytovaní logopedickej starostlivosti odporúčame poradenským zariadeniam postupovať v súlade s metodickým usmernením č. 2011-5566/23356:14-914, vydaným MŠVVaŠ SR, ktoré upravuje podrobnosti k pôsobnosti, zameraniu a vykonávaniu odborných činností školského logopéda.
9. Metodickú pomoc pri identifikácii a vzdelávaní detí a žiakov s intelektovým nadaním a ďalšej starostlivosti o tieto deti a žiakov poskytuje VÚDPaP.
10. Spolupracovať pri tvorbe IVP najmä so školami, kde nie je zriadené miesto školského špeciálneho pedagóga.
11. V správach z diagnostických vyšetrení uvádzať jednoznačne druh zdravotného znevýhodnenia alebo iných ŠVVP v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi MŠVVaŠ SR (napr. § 94 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z., vyhláška MŠ SR č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách) a návrh na formu vzdelávania. Uvádzať konkrétne odporúčania na prístup učiteľov k žiakom s poruchami správania, aktivity a pozornosti na vyučovaní, ktoré vychádzajú z pozorovania priamo vo výchovno-vzdelávacom procese.
12. V odporúčaní k vzdelávaniu žiaka v triede s podporou asistenta učiteľa jasne uvádzať výsledky diagnostického vyšetrenia vždy v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi MŠVVaŠ SR, ako aj stupeň, mieru postihnutia žiaka a bariéry, ktoré žiak so ŠVVP nedokáže prekonať z dôvodu zdravotného postihnutia alebo iného zdravotného znevýhodnenia. Odporúčanie vydáva zariadenie, ktoré má žiaka so ŠVVP v starostlivosti a nie je možné jeho zamieňanie so správou z vyšetrenia.
13. Adresár ČŠPP je zverejnený na www.statpedu.sk v časti Deti a žiaci so zdravotným znevýhodnením – Školská integrácia. Na účel jeho aktualizovania je potrebné zaslať k 15. septembru 2015 na ŠPÚ – oddelenie pre špeciálnu pedagogiku a inklúziu, aktuálne kontaktné údaje, a to poštovú adresu, mailovú adresu a telefonický kontakt.
14. CPPPaP sa odporúča:
  - a) realizovať programy v oblasti prevencie sexuálneho násillia páchaného na deťoch a prevencie obchodovania s ľuďmi, prevencie drogových závislostí, prevencie rizík používania internetu a mobilnej komunikácie, prevencie kyberšikany a prevencie kriminality s dôrazom na selektívnu prevenciu a na odbornú pomoc rizikovým deťom,
  - b) spolupracovať s riaditeľmi škôl a učiteľmi - koordinátormi prevencie a poskytovať metodickú pomoc pri realizácii školských projektov prevencie.
15. Realizovať programy v oblasti prevencie drogových závislostí a prevencie kriminality s dôrazom na selektívnu prevenciu (najmä odborné intervencie pre rizikové deti) a preventívne programy a aktivity (besedy, zážitkové bloky) pre adolescentov s cieľom podporiť duševné zdravie a predchádzať rizikovému a suicidálnemu správaniu.
16. V zmysle plnenia vybraných úloh vyplývajúcich z Národného programu rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 25 zo dňa 15. januára 2014, sa odporúča zriaďovateľom a riaditeľom školských zariadení výchovného poradenstva a prevencie:
  - a) podporovať rozvíjanie služieb špeciálnych pedagógov, zdrojových centier a celoživotné vzdelávanie osôb so zdravotným postihnutím, osobitne vzdelávanie a prípravu pre trh práce uchádzačov o zamestnanie so zdravotným postihnutím,
  - b) podporiť terénnych špeciálnych pedagógov a zdrojové ČŠPP poskytujúcich podporné služby pre deti a žiakov so zdravotným postihnutím v školách bežného typu,
  - c) zabezpečiť poskytovanie podporných služieb z poradenských zariadení aj deťom a žiakom chorým a zdravotne oslabeným,
  - d) podporiť rozvoj kariérneho poradenstva pre osoby so zdravotným postihnutím.Uvedený dokument je dostupný na www.minedu.sk/13793-sk/narodny-program-rozvoja-zivotnych-podmienok-osob-so-zdravotnym-postihnutim-na-roky-2014-2020.

17. V zmysle plnenia vybraných úloh vyplývajúcich z Národnej stratégie na ochranu detí pred násilím, ktorá bola schválená uznesením vlády SR č. 24/2014, sa odporúča zriaďovateľom a riaditeľom školských zariadení výchovného poradenstva a prevencie:
  - a) podporovať zapojenie odborných zamestnancov, najmä psychológov do koordinácie prevencie násilia páchaného na deťoch na okresnej úrovni prostredníctvom aktívnej participácie v rámci okresných koordinačných stretnutí,
  - b) zintenzívniť tímové riešenia jednotlivých konkrétnych prípadov násilia páchaného na deťoch,
  - c) podporovať celoživotné vzdelávanie v oblasti krízovej intervencie a pomoci deťom ako obetiam násilia, osobitne aj deťom a žiakom so zdravotným postihnutím,
  - d) poskytovať informácie a usmernenia pre pedagogických pracovníkov, najmä v oblasti rozpoznávania prípadov násilia páchaného na deťoch, ako aj v oblasti poskytnutia odbornej pomoci,
  - e) zabezpečiť poskytovanie odborných služieb v oblasti prevencie a intervencie v prípadoch násilia a syndrómu CAN CPPPaP, ako aj CŠPP, s osobitným dôrazom na deti a žiakov chorých a zdravotne oslabených.
18. V súlade s Národným programom duševného zdravia na roky 2005-2015 sa odporúča realizovať psychologické programy špecifické pre adolescentov ako rizikovú skupinu žiakov v oblasti duševného zdravia a prevencie rizikového správania, s osobitným dôrazom na deti a žiakov so zdravotným postihnutím.
19. Odporúča sa realizovať programy v oblasti prevencie extrémizmu, prevencie obchodovania s ľuďmi, prevencie drogových závislostí a prevencie kriminality, s dôrazom na selektívnu prevenciu a na odbornú psychoterapeutickú pomoc rizikovým deťom.
20. Odporúča sa spolupráca s riaditeľmi škôl a učiteľmi - koordinátormi prevencie pri realizácii školských projektov prevencie a poskytovanie metodickej pomoci a supervízie učiteľom – koordinátorom prevencie v mieste pôsobnosti.

3.4. Školské účelové zariadenia

3.4.1. Zariadenia školského stravovania

1. Výrobu a výdaj jedál v zariadeniach školského stravovania zabezpečovať podľa:
  - a) Materiálno-spotrebných noriem a receptúr, ktoré charakterizujú príslušnú územnú oblasť pre školské stravovanie a aktualizácií vydaných MŠVVaŠ SR v rokoch 2011-2014,
  - b) Materiálno-spotrebných noriem pre diétny stravovací systém, vydaných MŠVVaŠ SR v roku 2009.
2. Pri príprave jedál v školských jedálňach pri základných a stredných školách pre deti predškolského veku prihliadať na ich vekové potreby a vhodný výber surovín podľa Materiálno-spotrebných noriem a receptúr, ktoré charakterizujú príslušnú územnú oblasť určených pre vekovú kategóriu A. Z uvedeného dôvodu odporúčame vyhotovovať osobitný jedálny lístok.
3. Suchá strava sa podáva len vo výnimočných prípadoch, v čase havarijných situácií, počas školských výletov a pod. Aj táto strava musí svojím zložením zodpovedať § 24 ods. 5 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
4. Pri poskytovaní stravovania iným stravníkom postupovať podľa § 140 a § 141 zákona č. 245/2008 Z. z. a prevádzkového poriadku zariadenia školského stravovania tak, aby pri stravovaní detí a žiakov nedochádzalo k ohrozovaniu ich zdravotného stavu a kultúry stolovania.

5. Odporúča sa propagovať zdravú výživu formou poskytovania informácií o školskom stravovaní v spolupráci s koordinátormi prevencie. Organizovať ochutnávky jedál zdravej výživy za účasti regionálnej tlače, televízie a pod., aj v čase konania rodičovských združení.
6. Riaditeľ zariadenia školského stravovania spolupracuje s riaditeľom školy alebo riaditeľom školského zariadenia pri:
  - a) zabezpečovaní pedagogického dozoru nad deťmi a žiakmi v čase výdaja stravy v školskej jedálni a vo výdajnej školskej jedálni,
  - b) vypracovaní stravovacieho režimu stanovením prestávky na jedlo a oddych tak, aby prestávky na doplnkové stravovanie a hlavné jedlo zodpovedali fyziologickým potrebám stravujúcich sa detí a žiakov; hlavné jedlo pre žiakov 1. stupňa základnej školy sa podáva najneskôr po 5. vyučovacej hodine a pre žiakov 2. stupňa základnej školy a žiakov stredných škôl najneskôr po 6. vyučovacej hodine,
  - c) výchove ku spoločenskému správaniu, zásadám zdravej výživy, hygiene a kultúrnemu stolovaniu a pri odstraňovaní negatívnych stravovacích návykov detí a žiakov,
  - d) zabezpečovaní podnikateľskej činnosti,
  - e) realizácii celospoločenských programov podpory zdravia,
  - f) zabezpečovaní diétného stravovania deťom a žiakom,
  - g) poskytovaní dotácie na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa a žiaka ohrozeného sociálnym vylúčením (dotácie v zmysle § 4 ods. 6 zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky) nahlasovaním, či sa dieťa alebo žiak zúčastňuje na výchove a vzdelávaní v materskej škole a v základnej škole, a to prostredníctvom asistenta učiteľa.
7. Ak je v škole alebo v školskom zariadení v prevádzke automat alebo bufet, ktorý je dostupný deťom a žiakom, riaditeľ školy, školského zariadenia zabezpečí, aby sortiment tovaru bol výživovo hodnotný a neobsahoval alkoholické nápoje, nápoje s obsahom kofeínu a chinínu, energetické nápoje a tabakové výrobky. V rámci realizácie cieľov Národného diabetologického programu riaditeľom škôl a školských zariadení sa odporúča neumiestňovať v priestoroch školy reklamy na nezdravé potraviny.
8. Na minimalizáciu zdravotných rizík pri výrobe jedál a nápojov sa v zariadeniach školského stravovania používa e-model HACCP a prevádzkový poriadok a metodická príručka pre verejné obstarávanie potravín v zariadeniach školského stravovania vydané MŠVVaŠ SR.
9. Sledovať plnenie odporúčaných výživových dávok v zariadeniach školského stravovania za časové obdobie jedného mesiaca a výsledky plnenia porovnávať s povoleným percentuálnym rozdielom podľa § 10 vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 533/2007 Z. z. o podrobnostiach a požiadavkách na zariadenia spoločného stravovania; pre žiakov základných škôl nie je možné pripravovať jedlá na výber (mäsité, múčne a pod.).
10. Pri zabezpečovaní vzdelávania zamestnancov zariadení školského stravovania sa odporúča účasť na aktivitách Národného ústavu celoživotného vzdelávania, Slovenského zväzu kuchárov a cukrárov a Združenia pre zdravie a výživu s garanciou MŠVVaŠ SR.

4. UČEBNICE A ŠKOLSKÉ TLAČIVÁ

1. Informácie k učebnicovej politike MŠVVaŠ SR sa nachádzajú na webovej stránke edicnyportal.iedu.sk, kde sú zverejnené informácie o učebniciach, výberových konaniach na nové učebnice, registri recenzentov, o distribúcii učebníc a taktiež objednávkový formulár pre učebnice, ktoré poskytuje MŠVVaŠ SR školám na základe ich objednávky.

2. Objednávacie konanie na nákup učebníc pre školský rok 2016/2017 sa bude realizovať výlučne cez edicnyportal.iedu.sk/sk/objednavanie-ucebnic O termínoch začatia a ukončenia objednávacieho konania budú školy informované prostredníctvom tejto webovej stránky.
3. Po ukončení objednávacieho konania na nákup učebníc si môžu objednať učebnice len novozriadené školy. Dodatočne si budú môcť spresniť objednávku učebníc pre 1. ročník všetky školy podľa počtu žiakov zapísaných do 1. ročníka v termíne do konca februára 2016. Počty objednaných učebníc budú kontrolované porovnaním s údajmi zo štátneho výkazu - školského registra detí, žiakov a poslucháčov. Objednávky môžu byť pred distribúciou upravované.
4. Národný register učebníc t. j. zoznam učebníc, učebných textov a pracovných zošitov, ktorým bola vydaná schvaľovacia alebo odporúčacia doložka MŠVVaŠ SR, je zverejnený na webovej stránke edicnyportal.iedu.sk/sk/o-portali. Digitálne verzie učebníc a ďalšie voľne prístupné učebné materiály a odporúčanú literatúru môžu základné a stredné školy využívať prostredníctvom webovej stránky www.eaktovka.sk.
5. MŠVVaŠ SR v zmysle § 13 ods. 7 zákona č. 245/2008 Z. z. zverejňuje na webovej stránke edicnyportal.iedu.sk/sk/o-portali a podľa potreby aktualizuje zoznam schválených učebníc, schválených učebných textov, schválených pracovných zošitov a odporúčaných učebníc, na zakúpenie ktorých poskytne školám finančné prostriedky a zoznam schválených učebníc, schválených učebných textov, schválených pracovných zošitov, ktoré poskytne školám bezplatne.
6. Tvorba učebníc sa realizuje v zmysle smernice č. 10/2011, ktorou sa upravuje postup MŠVVaŠ SR a priamo riadených organizácií pri výbere a schvaľovaní učebníc. Smernica je zverejnená na webových stránkach MŠVVaŠ SR.
7. Všetky nové učebnice sa posudzujú podľa kritérií na hodnotenie kvality učebníc, ktoré sú dostupné na www.statpedu.sk a www.siov.sk. Kvalitu učebníc a ich súlad so ŠVP posudzujú recenzenti z registra recenzentov.
8. Odporúča sa pedagógom, ktorí majú záujem stať sa recenzentmi, odborníkmi na posúdenie kvality učebníc a ich súladu so ŠVP, aby po splnení stanovených kritérií na recenzentov uvedených na www.statpedu.sk a www.siov.sk, písomne predložili ŠPÚ alebo ŠIOV svoj návrh.
9. Schválené vzory dokladov o vzdelaní, pedagogickej, ďalšej a inej dokumentácie MŠVVaŠ SR zverejňuje na www.minedu.sk v menu Regionálne školstvo - Pedagogická dokumentácia a iné tlačivá - Knižnica vzorov pedagogickej dokumentácie a dokladov. V nadväznosti na inovované ŠVP MŠVVaŠ SR schválilo nové vzory dokladov o vzdelaní, pedagogickej, ďalšej a inej dokumentácie platné od 01. 09. 2015.
10. Tlačivá predpísaných štatistických výkazov spolu s metodickými pokynmi na školský rok 2015/16 sa nachádzajú na webovej stránke www.cvtisr.sk v časti zber údajov/výkazy typu Škol (MŠVVaŠ SR).

5. KONTINUÁLNE VZDELÁVANIE PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV A ODBORNÝCH ZAMESTNANCOV

1. MŠVVaŠ SR v súlade so zákonom č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 317/2009 Z. z.“) akreditovalo do konca februára 2015 celkovo 1 438 programov kontinuálneho vzdelávania pre jednotlivé kategórie a podkategórie pedagogických zamestnancov a kategórie odborných zamestnancov, kariérové pozície špecialistov pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov,

- ako aj pre kariérové pozície vedúcich pedagogických zamestnancov alebo vedúcich odborných zamestnancov. Zoznam poskytovateľov je zverejnený na webovom sídle MŠVVaŠ SR www.minedu.sk/data/att/7626.pdf. Zároveň akreditovalo vysokým školám do konca februára 2015 spolu 93 programov dopĺňujúceho pedagogického štúdia, ktorých zoznam je zverejnený na webovom sídle MŠVVaŠ SR www.minedu.sk/data/att/7159.pdf.
2. MPC zabezpečuje a vykonáva kontinuálne vzdelávanie v súlade so zákonom č. 317/2009 Z. z. a vykonávacích predpisov vrátane povinného vzdelávania pre vedúcich pedagogických zamestnancov a vedúcich odborných zamestnancov (funkčné vzdelávanie a funkčné inovačné vzdelávanie). Informácie sú zverejnené na webovom sídle MPC www.mpc-edu.sk.
  3. MPC je organizáciou pre uskutočňovanie prvej a druhej atestácie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov škôl a školských zariadení. Žiadosti o vykonanie atestácie sa podávajú v termíne do 30. júna alebo do 31. decembra spolu s atestačnou prácou. Aktuálne informácie sú zverejnené na webovom sídle MPC www.mpc-edu.sk.
  4. MPC prostredníctvom ROCEPO poskytuje pedagogickým zamestnancom pracujúcim so žiakmi zo SZP a s rómskymi deťmi kontinuálne vzdelávania.
  5. MPC prostredníctvom ROCEPO poskytuje odbornú a metodickú pomoc učiteľom nultých ročníkov a pedagogickým asistentom (Klub učiteľov nultých ročníkov, Klub pedagogických asistentov).
  6. VÚDPaP zabezpečuje o. i. pre pedagogických zamestnancov špecializačné vzdelávanie Edukácia intelektovo nadaných detí v základnej škole a pre odborných zamestnancov inovačné vzdelávania Psychologická starostlivosť o intelektovo nadané deti a Špeciálnopedagogická starostlivosť o intelektovo nadané deti (žiacov). Informácie sú zverejnené na www.vudpap.sk.
  7. ŠPÚ je prijímateľom projektu financovaného z Finančného mechanizmu Európskeho hospodárskeho priestoru a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky „Inovatívne vzdelávanie pre pedagogických zamestnancov základných škôl za účelom zvýšenia ich interkultúrnych kompetencií vo vzdelávacom procese rómskych žiakov“. V súčasnosti ŠPÚ realizuje inovačné vzdelávanie akreditované MŠVVaŠ SR pre pedagogických zamestnancov primárneho vzdelávania pod názvom „Interkultúrne vzdelávanie v základnej škole so žiakmi z rómskych komunit“. Informácie o projekte budú priebežne aktualizované na www.statpedu.sk/sk/Projekty/EEA-GRANTS/O-projekte.alej.
  8. ŠIOV zabezpečuje vzdelávanie učiteľov odborných predmetov a majstrov odbornej výchovy prostredníctvom akreditovaných vzdelávacích programov:
    - a) „Modulárne vzdelávanie a príprava, tvorba vzdelávacích programov pomocou modulov“ - aktualizčné vzdelávanie,
    - b) „Ako zvládnuť stres za katedrou, prevencia syndrómu vyhorenia“ - aktualizčné vzdelávanie,
    - c) „Systém uznávania výsledkov vo vzdelávaní vo vzťahu k tvorbe ŠkVP" (Uznávanie výsledkov v Slovenskej republike) - aktualizčné vzdelávanie,
    - d) „Národná sústava kvalifikácií a Národný kvalifikačný rámec a ich aplikovanie do ŠkVP“ (Uznávanie výsledkov v Slovenskej republike) - aktualizčné vzdelávanie.
  9. Metodické materiály k tvorbe ŠkVP pre učiteľov základných a stredných škôl sú zverejnené online na stránke vzdelávacieho portálu ŠIOV distančne.vzdelavanie.siov.sk/mod/folder/view.php?id=3360.
  10. Ekonomická univerzita v Bratislave organizuje pre učiteľov program kontinuálneho vzdelávania „Vzdelávanie učiteľov základných a stredných škôl k finančnej gramotnosti pre učiteľov 2. stupňa ZŠ a pre učiteľov SŠ“. Informácie sú zverejnené na nhf.euba.sk/katedry/katedra-pedagogiky/oznamy/kontinualne-vzdelavanie.

6. CELOŽIVOTNÉ VZDELÁVANIE

1. Odporúčame školám zapojiť sa do programu Európskej únie v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu Erasmus+, ktorý okrem iného podporuje vzdelávaciu mobilitu, vytváranie medzinárodných partnerstiev a využívanie možnosti na predkladanie projektov v rámci tohto programu vrátane zapojenia samotných žiakov.
Informácie sú zverejnené na www.minedu.sk v menu Medzinárodná spolupráca - Európske záležitosti www.minedu.sk/program-erasmus a na webovom sídle programu www.erasmusplus.sk.
Vyhľadávať informácie je možné aj prostredníctvom európskej informačnej siete www.eurodesk.sk.
2. ŠIOV zabezpečuje pre cieľové skupiny zamestnávateľov a zástupcov zamestnávateľov, vysokoškolských učiteľov a zamestnancov pracujúcich v oblasti vzdelávania, vzdelávanie v akreditovaných vzdelávacích programoch:
  - a) „Nástroje na uznávanie výsledkov vzdelávania v SR - príprava multiplikátorov“,
  - b) „Nástroje na uznávanie výsledkov vzdelávania v SR“.
4. V rámci celoživotného vzdelávania je k dispozícii program Pestalozzi, ktorý je zameraný na rozvoj odborných kompetencií učiteľov. Program spolu s podrobnými informáciami je k dispozícii na webovom sídle Rady Európy programme-pestalozzi.ext.coe.int a webovom sídle ŠPÚ www.statpedu.sk.

7. NIEKTORÉ ASPEKTY OCHRANY PEDAGOGICKÉHO ZAMESTNANCA A ODBORNÉHO ZAMESTNANCA

1. Právny poriadok poskytuje pedagogickému zamestnancovi a odbornému zamestnancovi všeobecnú aj osobitú ochranu pred útokmi, ktoré sú priestupkami, trestnými činmi alebo zásahmi do jeho práva na ochranu osobitosti a jej prejavov a nastanú počas výkonu pedagogickej alebo odbornej činnosti alebo v súvislosti s ním. Potenciálnym útočníkom môže byť najmä:
  - a) zákonný zástupca alebo iná blízka osoba dieťaťa/žiaka,
  - b) dieťa/žiak (ktorého právna zodpovednosť je obmedzená alebo úplne vylúčená),
  - c) iný pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec,
  - d) skupina osôb.
2. Pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec má postavenie chránenej osoby podľa zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „TZ“), čo znamená, že trestný čin spáchaný na takejto osobe sa trestá prísnejšie.
Týka sa to najmä týchto trestných činov:
  - a) vražda (§ 145 TZ),
  - b) zabitie (§ 147 TZ),
  - c) ublíženie na zdraví (§ 155 TZ),
  - d) poškodenie zdravia (§ 162 TZ),
  - e) obmedzovanie osobnej slobody (§ 183 TZ),
  - f) vydieranie (§ 189 TZ),
  - g) hrubý nátlak (§ 190 TZ),
  - h) nátlak (§ 192 TZ),
  - i) porušovanie domovej slobody (§ 194 TZ),
  - j) nebezpečné vyhrožovanie (§ 360 TZ),
  - k) výtržníctvo (§ 364 TZ).

3. Príklady konaní z praxe, ktoré môžu napĺňať skutkovú podstatu trestného činu:
  - a) zamknutie v kabinete – obmedzovanie osobnej slobody,
  - b) fyzické napadnutie – výtržníctvo, ublíženie na zdraví, poškodenie zdravia,
  - c) psychický teror a hrozby – nebezpečné vyhrážanie,
  - d) vynucovanie lepšieho hodnotenia (lepšie známky) – vydieranie, hrubý nátlak, nebezpečné vyhrážanie.
4. Okrem ochrany pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca priznaním postavenia chránenej osoby považuje TZ spáchanie akéhokoľvek trestného činu voči pedagogickému zamestnancovi a odbornému zamestnancovi vo forme odplaty za to, že voči páchatelovi alebo jeho osobe blízkej si plnil povinnosť vyplývajúcu zo zákona, za priťažujúcu okolnosť, čo znamená pre páchatel'a prísnejší trest.
5. Ak sa pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec stal obeťou činu, o ktorom dôvodne predpokladá, že ide o trestný čin, môže podať trestné oznámenie podľa zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov. Trestné oznámenie je oznámenie o skutočnostiach, že bol spáchaný trestný čin. V zásade ho môže podať každý, teda nielen obeť, ale aj očitý svedok alebo ten, kto bol obeťou o to požiadaný. Aj keď trestný čin nebol dokonaný alebo neskôr bolo konanie posúdené len ako priestupok, policajt, vyšetrovateľ ani prokurátor, ktorý je povinný trestné oznámenie prijať, nemôže pedagogickému zamestnancovi alebo odbornému zamestnancovi odoprieť pomoc, ktorú skutočne potrebuje, ak o ňu požiada.
6. Trestné oznámenie sa posudzuje vždy podľa obsahu, aj keď je nesprávne označené. Možno ho urobiť písomne, ústne do zápisnice na miestnom útvare Policajného zboru, ale aj faxom alebo elektronicky bez zaručeného elektronického podpisu – v týchto posledných dvoch uvedených prípadoch treba oznámenie potvrdiť písomne alebo ústne do zápisnice do troch pracovných dní, inak sa o ňom nekoná.
7. Pedagogickému zamestnancovi a odbornému zamestnancovi, tak ako všetkým fyzickým osobám poskytuje ochranu aj priestupkový zákon. Ide o priestupky proti občianskemu spolunažívaniu.

Príklady konaní z praxe, ktoré môžu byť priestupkom:

  - a) ublíženie na cti (nahrávanie na mobil, kameru, tablet, zhotovenie karikatúry s cieľom uraziť niekoho alebo ho vydať na posmech),
  - b) ublíženie na zdraví z nedbanlivosti,
  - c) úmyselné narušenie občianskeho spolunažívania vyhrázaním ujmu na zdraví, drobným ublížením na zdraví, schválnosťami alebo iným hrubým správaním.
8. Priestupky proti občianskemu spolunažívaniu objasňujú v priestupkovom konaní orgány Policajného zboru aj na základe oznámenia prijatého od fyzickej osoby. Iba priestupok ublíženia na cti sa prejednáva len na návrh poškodeného pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca. Ak je možné priestupok prejednať v blokovom konaní, môže o ňom konať aj obec (obecná polícia). Takýto priestupok musí byť spoľahlivo zistený a obvinený z priestupku musí byť ochotný pokutu zaplatiť.
9. Pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec má ako každá fyzická osoba právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy sa smú vyhotoviť alebo použiť len s jeho privolením. V opačnom prípade má právo na ukončenie porušovania svojich práv, primerané zadosťučinenie a náhradu škody. Týchto nárokov sa môže domôcť v civilnom sporovom konaní žalobou podanou na súde, v obvode ktorého má bydlisko. Môže tiež podať žalobu na súde, v obvode ktorého má bydlisko žalovaný alebo na súde v obvode, ktorého došlo ku skutočnosti, ktorá ho poškodila alebo mu spôsobila nemajetkovú ujmu.

10. Podanie žaloby je spoplatnené súdnym poplatkom v závislosti od toho, či poškodený žiada aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Ak bola pedagogickému zamestnancovi alebo odbornému zamestnancovi v súvislosti s výkonom pedagogickej činnosti alebo odbornej činnosti spôsobená spáchaním trestného činu škoda alebo nemajetková ujma, je konanie o náhrade škody pred súdom oslobodené od platenia súdneho poplatku. To rovnako platí, ak mu ublížil páchateľ na zdraví a spôsobil tak škodu vrátane škody na veci a šlo len o priestupok, nie o trestný čin.
11. Stále však platí, že najlepšou ochranou je prevencia, preto odporúčame vedeniu škôl a školských zariadení zahrnúť výchovu a vzdelávanie k potrebe úcty, rešpektu a dodržiavania práv pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, ako aj iných osôb do ŠkVP.

8. ÚČINNOSŤ

Tieto pedagogicko-organizačné pokyny nadobúdajú účinnosť 1. septembra 2015.

Príloha č. 1

Termíny školských prázdnin v školskom roku 2015/2016

Prázdniny		Posledný deň vyučovania pred začiatkom prázdnin	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách
jesenné		28. október 2015 (streda)	29. október – 30. október 2015	2. november 2015 (pondelok)
vianočné		22. december 2015 (utorok)	23. december 2015 – 7. január 2016	8. január 2016 (piatok)
polročné		29. január 2016 (piatok)	1. február 2016 (pondelok)	2. február 2016 (utorok)
jarné	Košický kraj, Prešovský kraj	12. február 2016 (piatok)	15. február – 19. február 2016	22. február 2016 (pondelok)
	Bratislavský kraj, Nitriansky kraj Trnavský kraj	19. február 2016 (piatok)	22. február – 26. február 2016	29. február 2016 (pondelok)
	Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Trenčiansky kraj	26. február 2016 (piatok)	29. február – 4. marec 2016	7. marec 2016 (pondelok)
veľkonočné		23. marec 2016 (streda)	24. marec – 29. marec 2016	30. marec 2016 (streda)
letné		30. jún 2016 (štvrtok)	1. júl – 2. september 2016	5. september 2016 (pondelok)

Termíny školských prázdnin v školskom roku 2016/2017

Prázdniny		Posledný deň vyučovania pred začiatkom prázdnin	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách
jesenné		27. október 2016 (štvrtok)	28. október – 31. október 2016	2. november 2016 (streda)
vianočné		22. december 2016 (štvrtok)	23. december 2016 – 5. január 2017	9. január 2017 (pondelok)
polročné		2. február 2017 (štvrtok)	3. február 2017 (piatok)	6. február 2017 (pondelok)
jarné	Bratislavský kraj, Nitriansky kraj Trnavský kraj	17. február 2017 (piatok)	20. február – 24. február 2017	27. február 2017 (pondelok)
	Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Trenčiansky kraj	24. február 2017 (piatok)	27. február – 3. marec 2017	6. marec 2017 (pondelok)
	Košický kraj, Prešovský kraj	3. marec 2017 (piatok)	6. marec – 10. marec 2017	13. marec 2017 (pondelok)
veľkonočné		12. apríl 2017 (streda)	13. apríl – 18. apríl 2017	19. apríl 2017 (streda)
letné		30. jún 2017 (piatok)	3. júl – 31. august 2017	4. september 2017 (pondelok)

Termíny školských prázdnin v školskom roku 2017/2018

Prázdniny		Posledný deň vyučovania pred začiatkom prázdnin	Termín prázdnin	Začiatok vyučovania po prázdninách
jesenné		27. október 2017 (<i>piatok</i>)	30. október – 31. október 2017	2. november 2017 (<i>štvrtok</i>)
vianočné		22. december 2017 (<i>piatok</i>)	23. december 2017 – 5. január 2018	9. január 2018 (<i>utorok</i>)
polročné		1. február 2018 (<i>štvrtok</i>)	2. február 2018 (<i>piatok</i>)	5. február 2018 (<i>pondelok</i>)
jarné	Banskobystrický kraj, Žilinský kraj, Trenčiansky kraj	16. február 2018 (<i>piatok</i>)	19. február – 23. február 2018	26. február 2018 (<i>pondelok</i>)
	Košický kraj, Prešovský kraj	23. február 2018 (<i>piatok</i>)	26. február – 2. marec 2018	5. marec 2018 (<i>pondelok</i>)
	Bratislavský kraj, Nitriansky kraj Trnavský kraj	2. marec 2018 (<i>piatok</i>)	5. marec – 9. marec 2018	12. marec 2018 (<i>pondelok</i>)
veľkonočné		28. marec 2018 (<i>streda</i>)	29. marec – 3. apríl 2018	4. apríl 2018 (<i>streda</i>)
letné		29. jún 2018 (<i>piatok</i>)	2. júl – 31. august 2018	3. september 2018 (<i>pondelok</i>)

Príloha č. 2

Nové všeobecne záväzné právne predpisy

- a) Zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- b) Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 64/2015 Z. z. o sústave odborov vzdelávania a o vecnej pôsobnosti k odborom vzdelávania
- c) Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 65/2015 Z. z. o stredných školách
- d) Nariadenie vlády SR č. 418/2014 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády SR č. 630/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia v znení neskorších predpisov

Nové rezortné predpisy

- a) Smernica č. 7/2015, ktorou sa mení a dopĺňa smernica č. 9/2009-R, ktorou sa určuje postup úhrady cestovných nákladov na dopravu žiakov základnej školy a základnej školy pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v znení smernice č. 33/2012 a smernice č. 74/2012
- b) Smernica č. 8/2015, ktorou sa upravuje postup pri tvorbe zoznamu študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce a zoznamu študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce
- c) Metodický pokyn č. 18/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov praktických škôl
- d) Metodický pokyn č. 19/2015 na hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov s mentálnym postihnutím – primárne vzdelávanie

Platné koncepcie a stratégie

- a) Koncepcia informatizácie a digitalizácie rezortu školstva s výhľadom do roku 2020
- b) Koncepcia výchovy a vzdelávania národnostných menšín, č. 1100/2007 zo dňa 19. 12. 2007
- c) Koncepcia vyučovania slovenského jazyka a literatúry v školách s vyučovacím jazykom maďarským, č. 1963/1991-22 zo dňa 19. 06. 1991
- d) Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020

Príloha č. 3

Národné projekty spolufinancované z prostriedkov operačného programu Vzdelávanie

- a) KomPrax – Kompetencie pre prax www.iuventa.sk/sk/KomPrax/Home.alej
- b) PRAKTIK - Praktické zručnosti cez neformálne vzdelávanie v práci s mládežou www.iuventa.sk/sk/sub/projektpraktik/Domov-1.alej
- c) Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov www.mpc-edu.sk/projekty/profesijny-a-karierovy-rast-pedagogickych-zamestnancov
- d) Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít www.mpc-edu.sk/projekty/vzdelavanie-pedagogickych-zamestnancov-k-inkluzii-marginalizovan
- e) Inkluzívny model vzdelávania na predprimárnom stupni školskej sústavy www.mpc-edu.sk/projekty/inkluzivny-model-vzdelavania-na-predprimarnom-stupni-skolskej-su
- f) Aktivizujúce metódy vo výchove www.mpc-edu.sk/projekty/aktivizujuce-metody-vo-vychove
- g) PRINED – Projekt Inkluzívnej Edukácie www.priined.sk
- h) Zvýšenie kvalifikácie učiteľov telesnej a športovej výchovy www.skolskysport.sk/index.cfm?module=ActiveWeb&page=WebPage&s=narodny-program-zvysenie-kvalifikacie-ucitelov-telesnej-a-sportovej-vychovy
- i) Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania www.nucem.sk/sk/projekt_esf/project/21.
- j) Tvorba Národnej sústavy kvalifikácií www.siov.sk/narodne-projekty-/24502s
- k) Rozvoj stredného odborného vzdelávania www.siov.sk/rozvoj-stredneho-odborneho-vzdelavania-rsov/24505s
- l) Podpora profesijnej orientácie žiakov základnej školy na odborné vzdelávanie a prípravu prostredníctvom rozvoja polytechnickej výchovy zameranej na rozvoj pracovných zručností a práca s talentami www.siov.sk/narodny-projekt-/24512s
- m) Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecnovzdelávacie predmety www.digitalnevzdelavanie.sk
- n) Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí <http://www.vudpap.sk/sk/projekty/>

Národné projekty spolufinancované z prostriedkov operačného programu Informatizácia spoločnosti (OPIS)

- a) Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva www.digiskola.sk
- b) Digitálne učivo na dosah